

59

Maig de 2007

BUTLLETÍ UπC

Associació UπC

Grup de reflexió i incidència
universitària a la UPC

Associacio.UpiC@upc.edu
<http://www.upc.edu/upic>

SUMARI

- Aprovació definitiva de la modificació de la LOU: principals incorporacions.
- Modificació de la Llei Orgànica d'Universitats (LOU). Opinió de: Antonio Aguado, J. Luis Andrés Yebra, Marta Casar, Albert Corominas, Sergi Fillet, Fernando Orejas, Antoni Ras.
- Cims d'excel·lència? Opina Ramon Vilaseca.
- No t'ho perdís!
- Una dada val més que mil imatges.

APROVACIÓ DEFINITIVA DE LA MODIFICACIÓ DE LA LOU: PRINCIPALS INCORPORACIONS.

El 13 d'abril, el BOE ha publicat la Llei orgànica 4/2007 per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'Universitats (LOU). Aquesta reforma legislativa entra en vigor el 3 de maig de 2007.

En el nostre butlletí número 57 ja en vàrem avançar els trets més destacats, així com un recull temàtic de les modificacions més significatives. El text definitiu no fa variar gaire la nostra anàlisi, que en aquest butlletí complementem amb les opinions de diverses persones de la nostra comunitat universitària.

Tanmateix, es comenten a continuació les modificacions més significatives aprovades pel Congrés dels Diputats en relació amb el text que va ser enviat al Senat el passat mes de desembre. Són les següents:

- Es modifica l'article 10 sobre regulació dels Instituts Universitaris de recerca.
- Es modifica l'article 16, establint que la majoria de la composició del Claustre Universitari ha de correspondre als professors doctors amb vinculació permanent (abans eren els funcionaris doctors).
- Es modifica l'article 18 en el mateix sentit que el 16, en relació a les Juntes de Facultat i Escola.
- S'afegeix un apartat a l'article 40, establint que la universitat ha de promoure la dedicació a la recerca del seu personal docent i investigador permanent.
- A l'article 48 s'introdueix una limitació del 40% de la plantilla per al PDI amb contracte temporal.
- A l'article 49 s'introdueix una limitació de la càrrega docent dels Ajudants (60 hores anuals).
- A l'article 53 s'especifica que els associats a temps parcial han de ser persones que exerceixen la seva activitat principal fora de "l'àmbit acadèmic universitari" (abans era de "fora de la universitat").
- Es modifica l'article 64 sobre els concursos de PDI, en el sentit que les comissions hauran de fer públics els resultats de cadascun dels aspectes avaluats a les proves.
- Es modifica l'article 74, permetent que el Govern i les CCAA puguin establir programes d'incentius vinculats a mèrits individuals en recerca i transferència de resultats.
- Es modifica la disposició addicional 8^a de la LOU, establint que s'elaborarà un model referencial de costos per facilitar l'adopció de mesures de finançament de les universitats.
- Es modifica la disposició addicional 19^a de la LOU, sobre denominacions de centres, ensenyaments i titulacions.
- Es modifica la disposició addicional 20^a de la LOU, ampliant les mesures a adoptar sobre persones amb discapacitats.
- Es modifica la disposició transitòria 4ª sobre professors amb contracte administratiu LRU.
- Es modifica la disposició addicional 2^a de la LOMLOU sobre els professors TEU i les mesures per a la seva integració en el cos de TU.
- Es modifica la disposició addicional 3ª sobre els actuals professors col·laboradors, en el sentit de permetre la seva transformació en contractats doctors, prèvia l'acreditació corresponent.

- S'amplia la disposició addicional 9ª sobre adaptació de les universitats privades.
- S'inclou una disposició addicional 21ª sobre protecció de dades de caràcter personal.
- S'inclou una disposició addicional 23ª sobre jubilació anticipada del personal de les universitats.
- Es modifica (disposició addicional 24^a) la llei d'incompatibilitats, per adaptar-la a les noves previsions sobre creació d'empreses de base tecnològica.
- Es modifica (disposició final 3^a) la llei de foment i coordinació general de la recerca científica i tècnica.
- S'inclouen (disposició final 5^a) mesures per avaluar l'impacte de la modificació de la LOU.

Trobareu més informació sobre la modificació de la LOU al web d'UPC:

Text de la llei:

http://www.upc.edu/upic/modificacioLOU/LOMLOU_BOE.pdf

Quines coses canvien amb la nova llei?

http://www.upc.edu/upic/modificacioLOU/LOMLOU_resum_novetats.html

Taula comparativa per veure les diferències entre la LOU i la LOMLOU:

<http://www.upc.edu/upic/modificacioLOU/taulaComparativaFINAL.pdf>

Més informació sobre la LOMLOU:

http://www.upc.edu/upic/modificacioLOU/LOMLOU_seguiment_debat.html

MODIFICACIÓ DE LA LLEI ORGÀNICA D'UNIVERSITATS (LOU): OPINIONS

Aprovada pel Congrés la Llei Orgànica de modificació de la LOU (LOMLOU) i publicada al BOE (13 d'abril), hem sol·licitat l'opinió de diverses persones de la nostra comunitat universitària en relació a aquesta important novetat legislativa.

LOMLOU: ¿QUÉ AVANCES IMPLICA RESPECTO A LA INVESTIGACIÓN?

Antonio Aguado

Dept. Ingeniería de la Construcción. ETSECCPB

Una lectura rápida de la ley no depara grandes novedades respecto a la investigación aunque en la misma se cita 60 veces dicha palabra (como sustantivo o bien como complemento de los términos centro, instituto, etc.). Como en la situación actual, se consolida sólo para los departamentos (frente a los centros) la función investigadora, en la que asimismo participan los Institutos universitarios de Investigación.

En esta ley se enfatiza en la investigación científica (tanto básica como aplicada) como fundamento esencial de la docencia y una herramienta primordial para el desarrollo social a través de la transferencia de sus resultados a la sociedad. Para que esta consideración general no quede sin contenido, se abre la puerta a que los perfiles del personal respondan más a una u otra vía. Asimismo se plantea favorecer la movilidad dejando abierta la posibilidad de que el personal pueda pasar periodos en empresas fruto de productos de transferencia a estas.

En el texto se vislumbra una preocupación por potenciar una investigación de calidad y la transferencia de la misma al sector productivo, ante el escaso nivel de transferencia existente. Ahora bien, en mi opinión, se observa una cierta falta de concreción en esta línea, que podrá dar lugar a numerosas interpretaciones, mayoritariamente en la dirección que en la actualidad se hace la transferencia y, en consecuencia, no significará un incremento significativo que la ley pretende. El desarrollo normativo posterior en cada universidad marcará las diferencias.

Para acabar esta rápida revisión, hay que señalar que se consolida la tendencia de la igualdad de género en la investigación y la línea de incentivos por investigación de forma complementaria a otras vías.

EL PERSONAL ACADÈMIC DESPRÈS DE LA REFORMA DE LA LOU

J. Luis Andrés Yebra

Vicerector de Personal Acadèmic de la UPC

Després de gairebé 2 anys d'elaboració i incloent una renovació al capdavant del MEC, la reforma de la LOU ha estat publicada al BOE el passat 13 d'abril i entrarà en vigor el pròxim 3 de maig de 2007. La reforma té una amplitud molt més gran de la plantejada inicialment. Només comentaré aquí la reforma de l'apartat IX dedicat al professorat. Conté moltes modificacions que encara poden augmentar amb l'Estatut del Personal Docent i Investigador, anunciat per a abans d'un any.

Per començar, la substitució de l'**habilitació** per una acreditació basada en els mèrits, mereix una valoració molt positiva. Encara que no es coneix "amb detall" el nou sistema d'acreditació, de tots és conegut que l'actual sistema d'habilitació ha suposat un important escull per a la promoció del professorat.

Les característiques de la figura d'**Ajudant** es modifiquen en diversos aspectes entre els quals cal destacar que la duració del període màxim de contractació s'amplia a 5 anys, que aquests 5 anys no inclouen certs períodes de baixa i que ara

només podran "col·laborar en tasques docents d'índole pràctica fins a un màxim de 60 hores anuals". Mentre que cal aplaudir les primeres mesures, l'última, introduïda a darrera hora al Senat i probablement sense suficient meditació, és massa restrictiva i sens dubte suposarà un greu inconvenient per a la utilització d'aquesta figura que hauria d'ésser el primer esglaió de la carrera docent. En aquest punt la LOU encomanava als estatuts de cada universitat la definició de la col·laboració en tasques docents, raó per la qual estem davant d'un important retrocés en l'autonomia universitària en contra del que la reforma pretén (i diu aconseguir).

En la mateixa línia, també es innecessari i contrari a l'autonomia universitària que per al **Professorat Contractat Doctor** (els Agregats i els Catedràtics Contractats de la LUC) s'afegeixi la condició de temps complet. Finalment, destaquem que la reforma conté la desaparició de les figures de **Catedràtics i Titulars d'Escola Universitària**, i també la dels **Col·laboradors** (excepte per algunes àrees de coneixement que es regularan posteriorment).

DE PROFESSIÓ, ESTUDIANT

Marta Casar

Investigadora en formació al Departament de Teoria del Senyal i Comunicacions

Aprovada recentment pel Congrés la reforma de la LOU, no tots ens en podem sentir satisfets. Les propostes fetes per la FJI-Precaris, en representació dels estudiants de tercer cicle i el personal docent i investigador pre i post doctoral, abastaven aspectes molt diversos: la modificació de les Acreditacions, la regulació de les atribucions i drets dels Professors Ajudants (en fase pre i post doctoral) i la concreció d'una carrera investigadora i/o docent coherent per a les figures post-doctorals, incloent-hi als Ramón y Cajal.

En els àmbits de professorat i acreditacions, la majoria de propostes han estat introduïdes gràcies al suport rebut per part de la CRUE. En canvi, les propostes en referència al Personal Investigador en Formació han naufragat. El que

semblava una bona oportunitat per a introduir als joves investigadors com a figura de ple dret dins el món de la recerca, i més concretament dins el món universitari, no s'ha pogut aconseguir. És cert que bona part d'aquest col·lectiu ja té el seu estatus reconegut per l'EPIF (estatut de Personal Investigador en Formació), tot i no fer-se referència al mateix dins la llei de reforma de la LOU. Però tots aquells becaris o personal en formació que no ens podem acollir a l'EPIF continuem com abans. I, en tant que no reconeguts com a investigadors, què som? Estudiants? Sense reconeixement de drets laborals ni de la nostra tasca investigadora, malgrat dur a terme una important contribució a la recerca universitària d'aquest país, som investigadors precaris.

UNA TÓMBOLA¹ LEGISLATIVA SENSE SORT PER A L'ACUP

Albert Corominas

Dept. Organització d'Empreses. ETSEIB

El que volia ser una reforma limitada de la LOU, en allò més necessari, s'ha convertit, en bona part, en un cúmul de concessions al corporativisme que no respon, aparentment, a cap projecte global d'universitat.

A gairebé tothom li ha tocat un premi o un altre, però l'ACUP (Associació Catalana d'Universitats Públiques) ha resultat poc afortunada. En la darrera oportunitat per a incidir formalment en el tràmit parlamentari, va presentar, al marge de la CRUE, una declaració amb cinc propostes, la qual obtingué el suport, per consens, del nostre Consell de Govern (CG). De les cinc, una, relativa al dret de l'estudiant a compaginar estudi i treball i similar a la presentada per la CRUE, ha estat parcialment atesa. Les altres, han estat desestimades. Celebro que hagi estat així pel que

fa a la proposta de mantenir com a la LOU els nomenaments de membres del CG per part del rector o la rectora; la nova llei estableix, en canvi, un sistema que donarà lloc a un CG més representatiu de la comunitat universitària i a una distribució més equilibrada de la capacitat de decidir.

Moltes qüestions transcendentals no estan definides a la llei, ja que aquesta les remet al seu mateix desenvolupament normatiu. És important que la nostra universitat hi participi. Per això, cal que els òrgans col·legiats debatin i opinin. I que la UPC actuï coordinadament amb les altres universitats representades a la CRUE, encara que això impliqui compromisos. Perquè l'eficàcia hauria de prevaler sobre el protagonisme.

¹ Loteria en què objectes de valor diferent oferts com a lots i numerats són guanyats cadascun per aquell a qui, en comprar un o més números, ha escaigut en sort el número corresponent (DIEC, 2ª edició, 2007)

LA LOMLOU I EL PDI: UNA REFORMA NECESSÀRIA PERÒ INSUFICIENT

Sergi Fillet

Dept. Enginyeria Elèctrica. EUETIB

En l'àmbit del PDI, la LOMLOU porta la solució a alguns problemes que, en diversos aspectes, la LOU havia provocat a la universitat espanyola. Era imprescindible abordar una reforma en profunditat del sistema d'habilitació, excessivament costós, tant per al professorat que s'hi sotmetia com per a les universitats. Centenars d'hores/professor i una enorme quantitat de diners s'han malversat en un sistema que, d'altra banda, no ha demostrat donar més garanties de transparència que les oposicions anteriors. També calia modificar alguns altres aspectes de la LOU. Entre els que més afecten al professorat, cal destacar amb complaença l'eliminació dels tres anys de desvinculació pel professorat contractat, el reconeixement de certa igualtat de representació entre professorat laboral i funcionari, la presa en consideració dels períodes de baixa i de permís maternal en els contractes temporals, l'aparició del estatut del PDI,...

Tanmateix, la nova llei planteja nous problemes i deixa sense resoldre alguns dels vells. Entre els nous, la pràctica impossibilitat de contractació prèvia al doctorat, tant per la desaparició de figures com per la limitació de l'activitat docent dels ajudants, comportarà força problemes per les àrees amb més sortida laboral, com les enginyeries, i per o aquelles en què fins ara no existia el títol de doctor. Sense una regulació transitòria, aquesta manca de realisme pot omplir la universitat de becaris que duguin a terme una part important de les tasques docents a baix cost o provocar l'aparició de contractes més o menys irregulars per suplir la manca de personal. D'altra banda, continua sense desenvolupar-se una autèntica carrera acadèmica, i sense abordar-se el cost i la forma de l'adaptació a l'espai europeu, tant de docència com de recerca.

LAS TITULACIONES EN LA REFORMA DE LA LOU

Fernando Orejas

Dept. de Llenguatges i Sistemes Informàtics. FIB

Entre los aspectos positivos, en mi opinión, que hay en la reforma de la LOU, está el amplio margen de autonomía que se ha dado a las universidades para definir y configurar sus títulos, lo que contrasta considerablemente con la legislación (y la tradición) existente.

El equipo ministerial, sorprendentemente, decidió olvidar catálogos, directrices, troncalidades etc., que parecían ser consustanciales al ordenamiento universitario español y apostó por la autonomía. He de decir que jamás entendí cómo se podía justificar la existencia de un catálogo de titulaciones en el ámbito del EEES si ese catálogo sólo era de aplicación a España. Lamentablemente, con posterioridad, se están añadiendo algunos recortes a dicha autonomía, por ejemplo, fijando de manera rígida la duración de los planes de estudio. En cualquier caso, a la

vista de algunos borradores de directrices que circularon para las futuras titulaciones, no podemos menos que congratularnos de que todo esto haya caído en el olvido.

La autonomía para la definición de titulaciones ha sido criticada por la cuestión de las competencias profesionales. Con la legislación anterior, ciertos títulos en el catálogo tenían unas competencias asociadas. Con la desaparición del catálogo da la impresión de que desaparece la fuente de donde emanaban esas competencias. Hay rumores de muy distinto tipo sobre lo que eso puede implicar. Lo cierto es que es una cuestión importante, pero que no necesariamente ha de tener soluciones negativas. En cualquier caso, la situación actual (competencias por el hecho de aparecer en un catálogo, sin más garantía de calidad (?) que la troncalidad) es fácilmente mejorable.

QUÈ HA CANVIAT A LA LOU RESPECTE L'ESPAI EUROPEU D'EDUCACIÓ SUPERIOR

Antoni Ras

Dept. de Matemàtica Aplicada IV, EPSEVG

Tot i dedicar-hi un títol sencer, la LOU deia poca cosa, i poc concreta, sobre l'EEES. Això no ha canviat massa.

La novetat més important és, segurament, la supressió del catàleg oficial de títols, que queda substituït per un registre. O sigui, després dels conflictes que hi va haver amb l'intent per reduir el nombre de titulacions, el nou equip ministerial ha optat, en la línia del *tarannà ZP*, per donar llibertat a les universitats i deixa que proposin els títols oficials que considerin pertinents. Ara bé, compte, que les coses no són tan clares: la nova llei diu que el Govern de l'estat *establirà les directrius i condicions a què s'han de subjectar les propostes d'ensenyaments oficials*: aquest redactat tant permet dictar una reglamentació molt oberta, com molt detallista. Per tant, amb l'escepticisme que corre pel que fa a la concreció dels nous graus durant l'actual legislatura, encara

podem imaginar noves giragonses en aquesta història. Episodis com el desgavell en el tema de les competències professionals, així ho fan témer.

És remarcable que es consigni (crec que per primer cop en un text legal) que cal impulsar una renovació de les metodologies docents. També es diu que el nou model de finançament de les universitats haurà de tenir en compte l'EEES. Però amb tanta vaguetat, no passem de les bones intencions. Finalment, s'afegeix el PAS als objectius de mobilitat i es dona rang normatiu (orgànic) a crèdits ECTS i suplement europeu del títol.

En resum: tenim un canvi molt remarcable, en els títols, però fa més por que il·lusió; i tenim també altres novetats que no van gaire enllà per manca de concreció.

CIMS D'EXCEL·LÈNCIA ?

Opina Ramon Vilaseca (FEN, ETSEIAT)

Qüestions:

Esteu d'acord que, per tal d'assolir els objectius de Lisboa, cal que Europa construeixi "cims" d'excel·lència docent i de recerca en el marc d'un sistema públic universitari de bon nivell general? En cas afirmatiu, quines mesures proposaríeu per aconseguir-ho en el sistema públic universitari de Catalunya? I a la UPC?

Resposta:

Estic d'acord amb aquest principi general. La manera d'optimitzar els fons públics és que una part dels fons addicionals que es vagin dedicant a docència universitària + recerca + transferència de coneixement (D+R+TC) es dediqui a estimular "cims" d'excel·lència. No obstant, la part més important del total hauria de seguir sent distribuïda de manera a assegurar un sistema públic universitari de bon nivell general. Segurament que el punt difícil és el del percentatge que es dediqui a cada una d'aquestes dues grans línies. Jo crec que seguir intentant assegurar un bon nivell general en D+R+TC és molt important, ja que és una manera de donar oportunitat a moltes persones del país de preparar-se bé per després poder donar més a la societat, ajudant doncs a una major cohesió social.

Opino que des de la Generalitat, caldria estudiar bé tot el que es disposa en R+D+TC, i, per una banda, i amb tots els assessoraments necessaris, decidir quins àmbits o subàmbits concrets es volen potenciar, fomentant la interrelació entre la D, la R i la TC. D'altra banda, però, crec que també fora bo que una part d'aquest finançament addicional no anés destinat a uns subàmbits específics preestablerts, sinó que es destinés a aquells subàmbits on hi haguessin grups de persones amb alta preparació i que ja estiguessin realitzant una tasca meritòria, en el conjunt de la R+D+TC. Així s'estimularia la competència i qualitat al respecte, així com l'optimització de recursos destinant-los a grups que molt probablement en faran un molt bon ús. En tots els casos s'hauria d'implementar un procediment de revisió periòdica de la qualitat de la tasca que es vagi realitzant. També tindria molt en compte la possible transcendència d'aquestes mesures no sols en un entorn català sinó més gran. I en particular intentaria articular al màxim possible aquesta iniciativa amb, per exemple, la iniciativa europea del European Institute of Technology, o amb alguna altra iniciativa que podés sorgir a nivell estatal o europeu. Per a la UPC seguiria un procediment similar al que he assenyalat per a Catalunya.

NO T'HO PERDIS !!

En aquesta secció incloem, sense comentaris, notícies i opinions que considerem interessants per a la comunitat universitària de la UPC i que no hi han tingut prou difusió.

1. La terminologia importa

El rector de la UPC va demanar ahir que s'anomeni *master* només als estudis oficials que s'imparteixin a les universitats.

(20 MINUTOS, Barcelona, 18/04/2007)

2. Innovació, universitats, empresa i patriotisme

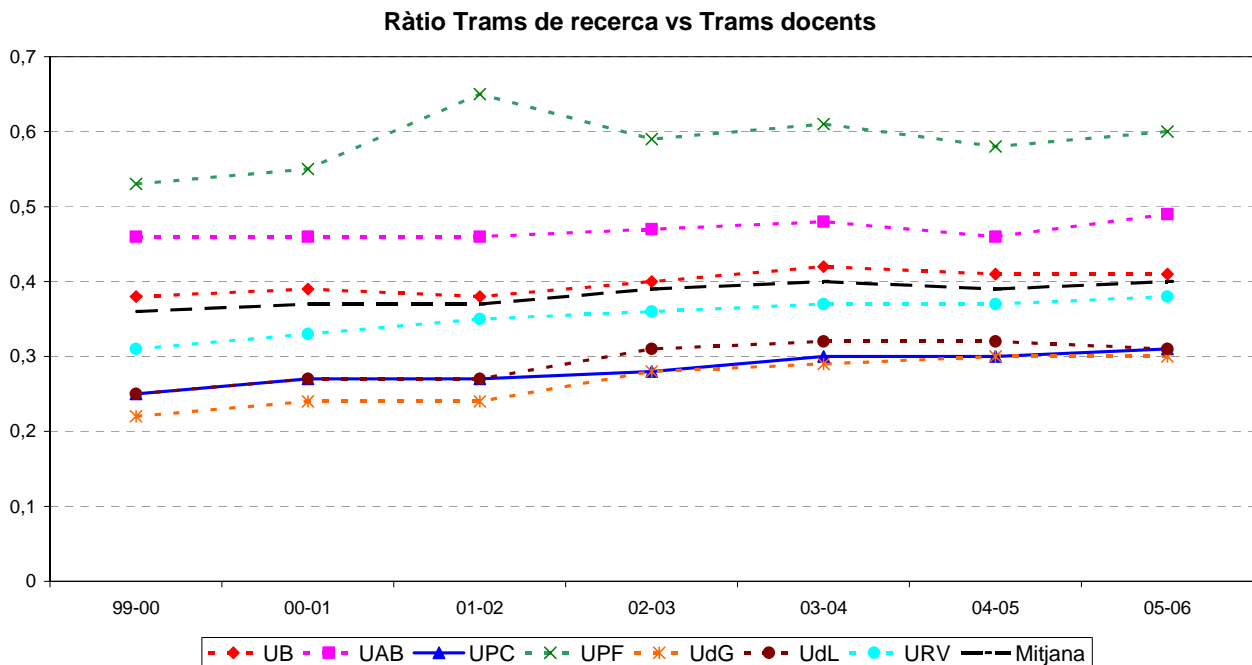
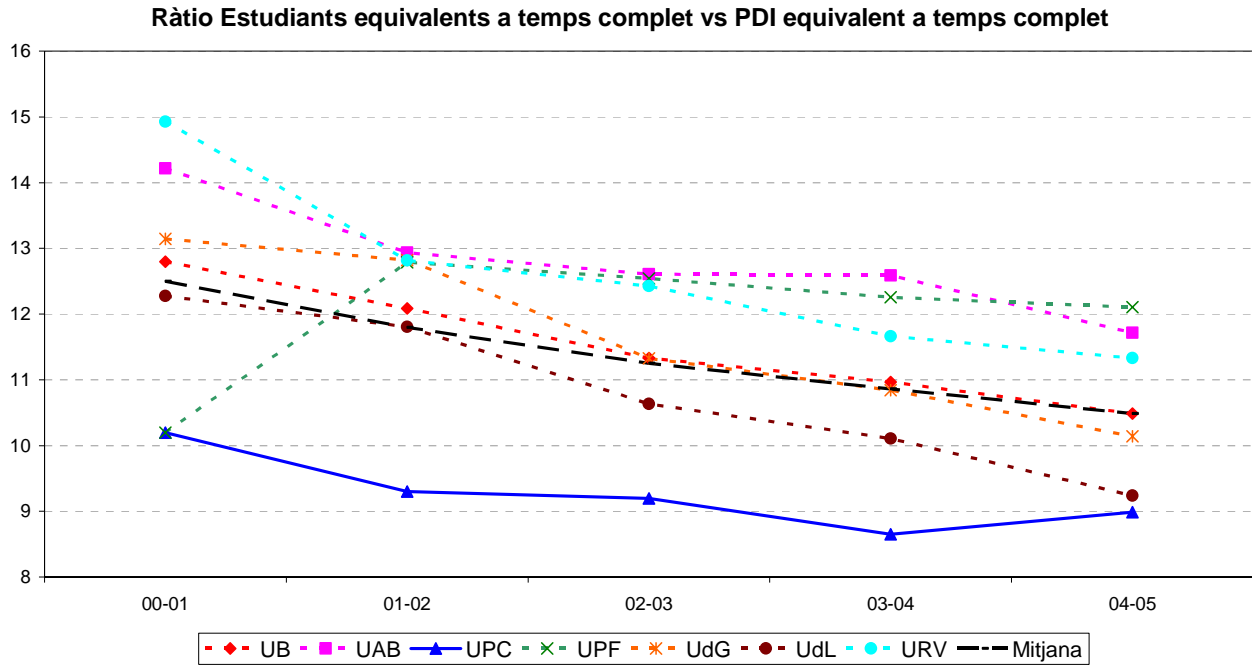
Pregunta: Per què ha costat tant trobar un director de Recerca en lloc del dimittit Hernández Cardona? No vol venir ningú?

Resposta: Hi ha molta gent vàlida per ser-ho, però entenc que hi hagi pocs patriotes que s'arrisquin a treballar en un lloc on hi ha aquestes tensions. No volem cremar-nos, argumenten. Qui vingui a treballar a aquest departament ha de ser bàsicament un patriota amb un alt nivell cívic perquè sap que es pot cremar.

Entrevista a Josep Huguet, conseller d'Innovació, Universitats i Empresa (El Periódico de Catalunya, ed. català, 24/04/2007).

UNA DADA VAL MÉS QUE MIL IMATGES

En aquesta secció incloem, sense comentaris, dades que considerem interessants per a la comunitat universitària de la UPC i que no hi han tingut prou difusió.

Font de les dades: antic DURSI